

Життя під окупацією

Ольга Лімонова

Виховний захід допоможе учням краще уявити собі життя в умовах окупації, провести історичні паралелі між часами Другої світової війни та сучасними подіями на Сході України.

Мета:

дати змогу учням середнього шкільного віку зрозуміти сутність поняття "окупація"; сформувані уявлення про те, яким є життя під час окупації; провести історичні паралелі між нацистською окупацією України та сучасною російською окупацією у Криму, Луганській і Донецькій областях.

Очікувані результати:

після цього заняття учні зможуть:

- аналізувати фотодокументи, плакати, афіші тощо;
- пояснювати, що таке окупація;
- висловлювати власні думки та емоції про те, як під час окупації живуть мирні мешканці;
- проводити паралелі між історичними подіями і сучасністю

Тривалість: 60 хвилин.

Формат: виховна година.

Необхідні матеріали:

мультимедійне обладнання, доступ до інтернету, віртуальна виставка "Бабин Яр: пам'ять на тлі історії".

План заходу

Крок 1. Актуалізація знань

Обговоріть з учнями значення поняття "окупація". Запропонуйте їм висловити власну думку щодо цього поняття.

Запитання до учнів:

- Як ви думаєте, що таке окупація?
- Як ви собі уявляєте життя мирних мешканців/ваших однолітків під час окупації?

Крок 2. Робота в групах

Об'єднайте клас у дві рівновеликі групи. Поставте перед ними завдання, на виконання якого відведіть 10 хвилин.

Перша група: проаналізувати фотографії з розділу віртуальної виставки "Київ під нацистською окупацією" (додаток 11).

Друга група: проаналізувати афіші, плакати й оголошення, розміщені на тумбі, що стоїть на перетині першої та другої оглядових точок виставки (додаток 12).

Крок 3. Презентація результатів роботи

Запропонуйте учням презентувати результати роботи груп: "Ми побачили життя під час окупації таким...".

Виступ представників кожної групи – до 5 хвилин.

Крок 4. Робота в групах

Запропонуйте тим самим групам попрацювати з джерелами з сучасної історії окупованих Донецька та Луганська:

- тій групі, що вивчала афіші часів нацистської окупації, – фото з вулиць (додатки 5-10);
- групі, що працювала з фото, – афіші (додатки 1-4).

Крок 5. Презентація результатів роботи

Запропонуйте учням презентувати результати роботи груп: "Ми побачили життя в окупованих українських містах таким...". Виступ представників кожної групи – до 5 хвилин.

Якщо у класі є учні-"переселенці" або ті, в кого близькі родичі залишились на окупованих територіях, то обов'язково треба дізнатися їхню думку щодо життя під окупацією сьогодні.

Крок 6. Обговорення

Обговоріть у широкому колі запитання.

Запитання до учнів:

- Чи можна описати життя під окупацією загалом, для всіх категорій населення? Чому?
- Чи можуть люди, які живуть під окупацією, почуватися в абсолютній безпеці? Чому?
- Наскільки можуть ті, хто вітав/вітає прихід окупантів, бути впевненими, що завтра не опиняться серед жертв? Чому?

Крок 7. "Відкритий мікрофон"

За допомогою методу "Відкритий мікрофон" дайте можливість учням висловитися щодо того, чи змінилося після заняття їхнє уявлення про життя під окупацією і яким чином?

АФІШІ У ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИХ МІСТАХ ДОНЕЦЬКОЇ ТА ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ

Посилання на зображення/фото:
dodatok-1-afisha.jpg

(Джерело: <https://da-info.pro/poster/kvn-v-centre-slavanskoj-kultury>)

АФІШІ У ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИХ МІСТАХ ДОНЕЦЬКОЇ ТА ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ

Посилання на зображення/фото:

[afisha2.png](#)

(Джерело: <http://circus-lugansk.com/>)

АФІШІ У ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИХ МІСТАХ ДОНЕЦЬКОЇ ТА ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ

Посилання на зображення/фото:

[dodatok-3-afisha.jpg](#)

(Джерело: <https://da-info.pro/poster/proekt-art-sinektika-2018-v-art-donbasse>
<https://da-info.pro/poster/festival-dzazovoj-muzyki-dzaz-forum-v-doneckoj-filarmonii>
<https://da-info.pro/poster/gruppa-stancia-tuman-v-kinokofejne-im-a-hanzonkova>)

АФІШІ У ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИХ МІСТАХ ДОНЕЦЬКОЇ ТА ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ

ЛУГАНСКАЯ АКАДЕМИЧЕСКАЯ ФИЛАРМОНИЯ

КАССА: 93-23-41

WWW.FILARMONIA64.COM

24
февраля 2018
начало в
14:00

АКАДЕМИЧЕСКИЙ СИМФОНИЧЕСКИЙ ОРКЕСТР

Посилання на зображення/фото:

dodatok-4-afisha.jpg

(Джерело: <http://filarmonia64.com/?paged=22&cat=3>)

ФОТО З ВУЛИЦЬ МІСТ ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИХ ЧАСТИН ДОНЕЦЬКОЇ ТА ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ

Донецький аеропорт (до і після)

Посилання на зображення/фото:

[foto.png](#)

(Джерело:
<http://profidom.com.ua/stati/shkola-remonta-stroitelstvo/21544-kak-vyglyadit-segodnya-donetskij-aerport-ad-na-zemle-foto>)

ФОТО З ВУЛИЦЬ МІСТ ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИХ ЧАСТИН ДОНЕЦЬКОЇ ТА ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ

Військові на вулиці в Луганську

Посилання на зображення/фото:

[foto2.png](#)

(Джерело: https://www.dialog.ua/ukraine/150827_1525621069)

ФОТО З ВУЛИЦЬ МІСТ ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИХ ЧАСТИН ДОНЕЦЬКОЇ ТА ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ

Донбас-Арена

Посилання на зображення/фото:

[foto3.png](#)

(Джерело:
https://24tv.ua/ru/palkin_rasskazal_o_povrezhdenii_donbass_areny_v_rezultate_vzryva_v_donecke_n10_04121)

ФОТО З ВУЛИЦЬ МІСТ ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИХ ЧАСТИН ДОНЕЦЬКОЇ ТА ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ

Черга за водою на одній із насосних станцій

Посилання на зображення/фото:

[foto4.png](#)

(Джерело:
<http://podrobnosti.ua/994505-okkupirovannyj-lugansk-podrobnosti-proehali-22-blokposta-po-puti-v-me-rtvyj-gorod-foto-video.html>)

ФОТО З ВУЛИЦЬ МІСТ ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИХ ЧАСТИН ДОНЕЦЬКОЇ ТА ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ

Військовий блок-пост на центральній площі Луганська

Посилання на зображення/фото:

[foto5.png](#)

(Джерело:
<https://www.unian.net/war/2256984-proverka-dokumentov-i-voorujennyie-do-zubov-boeviki-fotoreport-aj-iz-okkupirovannogo-luganska.html>)

ФОТО З ВУЛИЦЬ МІСТ ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИХ ЧАСТИН ДОНЕЦЬКОЇ ТА ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ

Розтрощена будівля Луганського цирку

Посилання на зображення/фото:

[foto6.png](#)

(Джерело: <https://www.pravda.com.ua/rus/articles/2017/02/27/7136390/>)

РОЗДІЛ "КИЇВ ПІД НАЦИСТСЬКОЮ ОКУПАЦІЄЮ"

Посилання:

<http://memory.kby.kiev.ua/main.html#ua:0,collages,16,0,0:node3,59>

<http://memory.kby.kiev.ua/main.html#ua:0,collages,17,0,0:node3,59>

<http://memory.kby.kiev.ua/main.html#ua:0,collages,18,0,>

(Джерело: Віртуальна виставка "Бабин Яр: пам'ять на тлі історії")

ТУМБА З АФІШАМИ ТА ОГолоШЕННЯМИ

Посилання:

<http://memory.kby.kiev.ua/main.html#ua:0,posters,6,0,0:node4,46>

(Джерело: Віртуальна виставка "Бабин Яр: пам'ять на тлі історії")